

מסורת הש"ס

רש"י

רבי אליעזר פרק תשיעי נדרים

ר"ן

סד.

עין משפט
נר מצוה

א א"ר פ"ו מהלכות
שטות הל' י ופ"ד
מהל' נדרים הל' י פ"ג
לח"ן רמב"ם טו"ש י"ד
סימן כח ט"ז י"א:
ב ב"ר פ"ו מהלכות
שטות הל' ה טו"ש י"ג
י"ד ט"ז פ"ד:
ג ג' (מ"י) טו"ש י"ד
ט"ז פ"ד:
ד ד' (מ"י) ט"ז פ"ד
ו (מ"י) ט"ז פ"ד:
ה ה' (מ"י) ט"ז פ"ד:
ו ו' (מ"י) ט"ז פ"ד:
ז ז' (מ"י) ט"ז פ"ד:
ח ח' (מ"י) ט"ז פ"ד:
ט ט' (מ"י) ט"ז פ"ד:
י י' (מ"י) ט"ז פ"ד:

מוסף רש"י

אם כן אין נדרים. רבנן
קאמרי לרבי אליעזר, אם כן
שמותין ככדור אביו ואמו
(ראמ"ה בשו"ת) פותחין
בגדל וחכמים אוסרין.
דקאמרי רבי שאל לעולם
כשפת הנדר יסול לית
לדעת כן לא הייתי נדר.
דכחיה ליה למיסק אדעתיה,
דבר שאל לא לעולם כשפת
הנדר אין יסול לית לדעת
ק' דהוי עמיד לא הייתי
נדר (טו"ז).

תוספות

רבי אליעזר אומר פותחין
לאדם בכבוד אביו.
כלומר אילו היית יודע
שאותם עלך לאבך
ולאבך ראיתם כנסת קל
בנדרים ויחייבני ויית
שיאמרו העולם אי לא
ולאם שהגדיל כן שקל
בנדרים מה: וחכמים
אוסרין. דחיישין שמה
יחייבני ויחייבני מדעת
ק' לא נדרתי ויסקר:
אמר ר"א רב צדוק.
רביה לנדרים מהכא: עד
שפותחין בכבוד אביו
יפתחו בכבוד אביו.

פירוש אילו היית יודע
שאותם עלך לאבך
ולאבך ראיתם כנסת קל
בנדרים ויחייבני ויית
שיאמרו העולם אי לא
ולאם שהגדיל כן שקל
בנדרים מה: וחכמים
אוסרין. דחיישין שמה
יחייבני ויחייבני מדעת
ק' לא נדרתי ויסקר:
אמר ר"א רב צדוק.
רביה לנדרים מהכא: עד
שפותחין בכבוד אביו
יפתחו בכבוד אביו.

פירוש אילו היית יודע
שאותם עלך לאבך
ולאבך ראיתם כנסת קל
בנדרים ויחייבני ויית
שיאמרו העולם אי לא
ולאם שהגדיל כן שקל
בנדרים מה: וחכמים
אוסרין. דחיישין שמה
יחייבני ויחייבני מדעת
ק' לא נדרתי ויסקר:
אמר ר"א רב צדוק.
רביה לנדרים מהכא: עד
שפותחין בכבוד אביו
יפתחו בכבוד אביו.

פירוש אילו היית יודע
שאותם עלך לאבך
ולאבך ראיתם כנסת קל
בנדרים ויחייבני ויית
שיאמרו העולם אי לא
ולאם שהגדיל כן שקל
בנדרים מה: וחכמים
אוסרין. דחיישין שמה
יחייבני ויחייבני מדעת
ק' לא נדרתי ויסקר:
אמר ר"א רב צדוק.
רביה לנדרים מהכא: עד
שפותחין בכבוד אביו
יפתחו בכבוד אביו.

רבי אליעזר אומר פותחין לאדם בכבוד אביו ואמו. (ו) שאומר לו
אילו היית יודע שאתם על אבך אי לא שגדל כן רשע
מה שהוא פרוץ בנדרים שכן רשעים דרכן לנדר כדאמרינן לעיל
בפירוקן קמא (דף ע"ג.) ואם אמר לאו דאילו הייתי יודע לא הייתי
נודר ממירין לו: וחכמים אוסרין.
שאפילו אין דעמו להמחרט נותנים
לו דעת (ו) להמחרט: רבי צדוק אומר
עד שפותחין לו בכבוד אביו ואמו
כו'. כלומר אם כן יכולים לפתוח
לו בכבוד אביו ואמו פותחין לו נמי
בכבוד המקום שיכולים לומר לו נמי
שכנגד הקב"ה עושה שנודר ורשע
הוא (שמים): אלא אם אדם אומר כן.
שפותחין לו בכך: אין נדרים. בגמרא
מפרש לה: בדבר שבינו לבין אביו
ואמו. כמה שהדיר והם נכריים לו
להנאמו שפותחין לו בכבודם: פותחין
בנולד. בדבר שלא היה בעולם כשעת
נדרו (ו) ועדיין עומדין לבוא לעולם
לאחר שנדר. ומפרש כ"ל: ונעשה
סופר. אית דאמרי תלמיד שהוא
נדר עדיין ונחתין לו כשעת
לכח: (ו) ר"ה מאי וכו'
דקאמר ליה ר' צדוק לר'
אליעזר הרי:

הגהות הב"ח

(א) בסנהא ומוסרין
(ב) חכמים: (ג) שם שאינו
נחה מל"ל וכן לקמן:
(ד) שם לא נזכר בקרב
ואמר אילו הייתי: (ה) רש"י
ד"ה ר' אליעזר וכו'
שאמרינן לו אילו היית
יודע שיאמרו על אבך:
(ו) ר"ה וחכמים וכו'
לו דעת לומר שיתחרט
הס"ד ואמרי מ"ה אמר
ר' צדוק עד וכו' אי
שיבירינן לפתוח וכו'
בגמרא מפרש לה הס"ד:
(ז) ר"ה פותחין וכו' כשעת
נדר עדיין ונחתין לו
לכח: (ח) ר"ה מאי וכו'
דקאמר ליה ר' צדוק לר'
אליעזר הרי:

פירוש הרא"ש

רבי אליעזר אומר פותחין
לאדם בכבוד אביו ואמו.
והוא מביא לו אילו היית
יודע שאתם על אבך
ולאבך ראיתם כנסת קל
בנדרים ויחייבני ויית
שיאמרו העולם אי לא
ולאם שהגדיל כן שקל
בנדרים מה: וחכמים
אוסרין. דחיישין שמה
יחייבני ויחייבני מדעת
ק' לא נדרתי ויסקר:
אמר ר"א רב צדוק.
רביה לנדרים מהכא: עד
שפותחין בכבוד אביו
יפתחו בכבוד אביו.

פירוש אילו היית יודע
שאותם עלך לאבך
ולאבך ראיתם כנסת קל
בנדרים ויחייבני ויית
שיאמרו העולם אי לא
ולאם שהגדיל כן שקל
בנדרים מה: וחכמים
אוסרין. דחיישין שמה
יחייבני ויחייבני מדעת
ק' לא נדרתי ויסקר:
אמר ר"א רב צדוק.
רביה לנדרים מהכא: עד
שפותחין בכבוד אביו
יפתחו בכבוד אביו.

פירוש אילו היית יודע
שאותם עלך לאבך
ולאבך ראיתם כנסת קל
בנדרים ויחייבני ויית
שיאמרו העולם אי לא
ולאם שהגדיל כן שקל
בנדרים מה: וחכמים
אוסרין. דחיישין שמה
יחייבני ויחייבני מדעת
ק' לא נדרתי ויסקר:
אמר ר"א רב צדוק.
רביה לנדרים מהכא: עד
שפותחין בכבוד אביו
יפתחו בכבוד אביו.

פירוש אילו היית יודע
שאותם עלך לאבך
ולאבך ראיתם כנסת קל
בנדרים ויחייבני ויית
שיאמרו העולם אי לא
ולאם שהגדיל כן שקל
בנדרים מה: וחכמים
אוסרין. דחיישין שמה
יחייבני ויחייבני מדעת
ק' לא נדרתי ויסקר:
אמר ר"א רב צדוק.
רביה לנדרים מהכא: עד
שפותחין בכבוד אביו
יפתחו בכבוד אביו.

נמי בכבוד המקום ויפתחו לו אילו היית יודע שאתם על אבך
ולאבך ראיתם כנסת קל בנדרים ויחייבני ויית שיאמרו העולם אי לא
ולאם שהגדיל כן שקל בנדרים מה: וחכמים אוסרין. דחיישין שמה
יחייבני ויחייבני מדעת ק' לא נדרתי ויסקר: אמר ר"א רב צדוק.
רביה לנדרים מהכא: עד שפותחין בכבוד אביו יפתחו בכבוד אביו.
פירוש אילו היית יודע שאתם על אבך ולאבך ראיתם כנסת קל
בנדרים ויחייבני ויית שיאמרו העולם אי לא ולאם שהגדיל כן שקל
בנדרים מה: וחכמים אוסרין. דחיישין שמה יחייבני ויחייבני מדעת
ק' לא נדרתי ויסקר: אמר ר"א רב צדוק. רביה לנדרים מהכא: עד
שפותחין בכבוד אביו יפתחו בכבוד אביו.

